Můj příběh

Předkládáme vám podrobný životopis Andreje Babiše, který vznikl na podzim 2011. Lídr hnutí ANO v něm vysvětluje, z jakých poměrů pochází, jak začínal v České republice s podnikáním i co ho motivovalo ke vstupu do veřejného prostoru.

Vážení spoluobčané, nikdy jsem si nemyslel, že budu psát tak podrobný životopis. Dělám to proto, že v minulosti a hlavně dnes o mně píší média mnoho polopravd a lží. Jak je všeobecně známo, boj proti médiím se nedá vyhrát, a i když jsem se několikrát soudil s týdeníkem Respekt, výsledkem bylo jen další opakování již zveřejněných lží. Vymahatelnost práva v České republice je velmi složitá, a přestože jsem jednou soud na ochranu osobnosti vyhrál, předmětný týdeník se mi stejně neomluvil.

Předkládaný životopis může obsahovat drobné nepřesnosti, protože oba moji rodiče zemřeli; otec den před svými osmdesátými narozeninami v roce 2002 a matka v roce 2008.

archiv

Narodil jsem se v roce 1954 v Bratislavě v úřednické rodině. Oba rodiče absolvovali obchodní akademii a byli zaměstnáni v Řempu (řemeslnické potřeby). Otec následně pracoval pro firmu Československá keramika a byl jedním ze zakladatelů zahraničního obchodu na Slovensku. Později zakládal i katedru zahraničního obchodu na VŠE, kde externě přednášel. Celý život pracoval v zahraničním obchodu a nikdy nebyl žádný komunistický prominent, jak neustále píše deník Aha!.

Po příchodu do Strojexportu byl otec vyslán, myslím v roce 1957, do Etiopie, kde pracoval jako strojírenský delegát a prodával české obráběcí stroje. Z Etiopie byl přeložen do Paříže, kde pokračoval v delegatuře pro Strojexport. V Paříži jsme žili do roku 1961 a já tam začal chodit do české školy při československém velvyslanectví. Po návratu z Francie otec pracoval v zahraničním obchodu a byl členem KSS. Myslím, že asi v roce 1965 mu nějaký kolega, jak to otec interpretoval, asi schválně, ukradl členskou legitimaci KSS. Na základě toho byl otec vyloučen z KSS a propuštěn z práce a asi tři roky ho nikdo nechtěl zaměstnat. Celou rodinu

tehdy živila jenom naše matka, která pracovala ve Výzkumném ústavu drůbežářského průmyslu.

V rámci Pražského jara byl otec rehabilitován a následně se připravoval na výjezd do Ženevy, kde měl zastupovat Československo v GATT při OSN (General Agreement on Tarif of Trade - Všeobecná dohoda o clu a obchodu). Jeho vyslání na tuto pozici bylo ohroženo skutečností, že bratr mé matky Dr. Ervin Scheibner po vstupu ruských vojsk 21. srpna 1968 s celou rodinou emigroval do Švýcarska. Byl to známý slovenský geolog a následně se usídlil v Austrálii, kde žije dodnes. I otec měl v rodině dva emigranty (jeden z nich pracuje na Ministerstvu zahraničních věcí USA ve Washingtonu). Za otce se tak musel zaručit bývalý ministr zahraničního obchodu Andrej Barčák a garantovat, že naše rodina neemigruje.

Vycestovali jsme v září 1969 do Ženevy, kde jsem začal chodit do běžného státního gymnázia za minimální poplatek na školné. Záhy jsem však onemocněl trombocytopenií a rok ležel v ženevské kantonální nemocnici. Můj transport do Československa nebyl možný a otce léčení stálo velké peníze. Roční pobyt v nemocnici jsem zužitkoval tak, že jsem se naučil velmi dobře francouzsky.

Po uzdravení jsem pokračoval ve studiu na College Rosseu (byla to státní škola, ne prominentní, jak s oblibou píší česká média). V té době v Československu probíhaly politické prověrky a komunistický režim se bál, že většina československých úředníků při OSN v Ženevě emigruje. Jako pojistka, že rodiče nebudou emigrovat, jsem se musel vrátit do Bratislavy. Díky garanci tehdejšího ministra Barčáka to otec ustál a pracoval v Ženevě až do roku 1974. (Když dnes sleduji velkou polemiku některých novinářů kolem mého kádrového profilu, nemohu si nevzpomenout na syna pana Barčáka, který byl v roce 1990 generálním ředitelem PZO Motokov, ministrem v Čalfově vládě, a když v ní skončil, okamžitě nastoupil k americkému gigantu General Motors, kde pracoval v letech 1990-2005 ve vrcholových funkcích, a jeho kádrový profil Američanům nevadil.)

Otec po návratu ze Švýcarska pracoval až do odchodu do důchodu v PZO Polytechna. Po nuceném návratu ze Ženevy jsem studoval na Gymnáziu Tomášikova v Bratislavě, kde jsem v roce 1974 maturoval. Následně jsem byl přijat na obchodní fakultu Vysoké školy ekonomické, směr zahraniční obchod. Dnes novináři píší, že to byly školy pro prominenty,

dezinformace

což je úplný nesmysl. Směr zahraniční obchod byl samozřejmě velmi atraktivní, protože každý toužil vycestovat a dostat se z republiky pryč.

V té době jsem měl dvě priority: stát se delegátem v cizině jako byl můj otec a vydělat si peníze. Od patnácti let jsem chodil různě na brigády, roznášel mléko, překládal balíky na bratislavském hlavním nádraží, pracoval na stavbách. Dobře jsem se učil a bral prospěchové stipendium. V době prázdnin jsem jezdil za rodiči do Švýcarska, kde jsem pracoval v různých podnicích, maloobchodě, vykládal bavlnu, pracoval v tiskárně a vydělané peníze jsem si šetřil na stavbu domu.

Na VŠE, o které se říkalo, že ji dokončí každý, koho neporazí tramvaj, jsem se relativně nudil, a proto jsem se věnoval práci v mezinárodní organizaci studentů AIESEC, kde jsem se později stal jejím prezidentem. Díky tomu jsem měl možnost pracovat na brigádách v zahraničí, dvakrát ve Francii a jednou v Belgii. Vysokou školu ekonomickou jsem skončil s červeným diplomem.

Po ukončení VŠE jsem měl původně nastoupit do PZO Koospol, ale získal jsem místo v PZO Chemapol Bratislava, kam jsem 1. 11. 1978 nastoupil. Byl jsem přidělen do oddělení chemikálií, kde jsme byli 3 absolventi, a jelikož šéf oddělení neuměl anglicky, bylo mým úkolem překládat jeho telexy do angličtiny. Po měsíci jsem si řekl, že jsem nestudoval proto, abych dělal práci sekretářky, a dal jsem výpověď. Na základě toho mě přeřadili do obchodní skupiny, kde jsem kontroloval vagóny čpavku, síry a dalších surovin, které podnik dovážel.

„V době prázdnin jsem jezdil za rodiči do Švýcarska, kde jsem pracoval v různých podnicích, maloobchodě, vykládal bavlnu, pracoval v tiskárně a vydělané peníze jsem si šetřil na stavbu domu."

Mnoho informací v tisku a mnoho útoků na mou osobu se točí kolem dezinformace, že jsem byl agentem StB. Státní bezpečnost taková, kterou znám já, a kterou znají všichni, kteří pracovali v podnicích zahraničního obchodu, hlídala ekonomické zájmy Československa. V PZO fungovala přesná pravidla: každý styk s cizincem bylo nutno hlásit, sepsat zápis; stejné to bylo se zahraničními služebními cestami. Do podniku chodil oficiální pracovník StB a kolem něj fungovalo množství jiných, kteří byli utajeni.

Příslušníci StB pracovali hlavně systémem pozvání na kafe a zjišťování informací, jestli náhodou někdo nebere provize od dodavatelů; fungovali úplně stejně, jako dnešní BIS. Ekonomická StB byla jiná než ta, která perzekuovala lidi, nedovolila jim cestovat nebo studovat. Poprvé jsem zjistil, že i jiná StB existuje, v r. 1980, kdy mi můj šéf zavolal a řekl, že mě budou volat nějací policisté z „februárky" a něco chtějí ohledně syrských fosfátů. Bylo mi asi 26 let, když mě předvolali, a protože jsem věděl, že se jedná o problém dovozu syrských fosfátů, pečlivě jsem si připravil analýzu, proč tyto fosfáty nedovážíme (byly nekvalitní a v našich chemičkách nepoužitelné).

V úvodu rozhovoru mi příslušný pracovník StB oznámil, že ví o emigrantech, které máme v rodině, což mě šokovalo. Vůbec jsem netušil, jak neekonomická StB funguje, a jak může všechno vědět. Kromě analýzy a důvodů, proč syrské fosfáty nevozíme, padaly otázky týkající se mého šéfa, jeho soukromí a dalších věcí, což jsem mému šéfovi samozřejmě řekl. Následně jsme byli donuceni syrské nepřemývané fosfáty dovézt do Prechezy Přerov. Syrský fosfát byl tak prašný, že dělníci museli používat plynové masky, a skoro celé město Přerov bylo pod prachem. Byl to průšvih, a my jsme tím pracovníky StB přesvědčili, že jsme měli pravdu a byl od nich pokoj. StB hlídala ekonomické zájmy země a sledovala, zda pracovníci PZO nejsou zkorumpováni. V 70. letech vyšel najevo skandál s korupcí vrcholných manažerů

dezinformace

některých PZO na Slovensku, tito byli zadrženi a odsouzeni na 14 let; u jednoho se při domovní prohlídce našlo dvacet tisíc marek v hotovosti.

Moje matka byla motorem naší rodiny a celý život bojovala za to, aby její děti v životě uspěly. Nechala se proto dokonce zaměstnat v Ústavu marxismu-leninismu a docílila toho, že mě vzali do KSS. Mým hlavním cílem, jak jsem zmínil, bylo vycestovat, a měl jsem výhodu v tom, že Petrimex nakupoval fosfáty ve francouzsky mluvících zemích jako Maroko, Alžír, ale také z Egypta, Jordánska a Sýrie. Mnoho lidí francouzsky neumělo, takže jsem se stal kádrovou rezervou na vycestování buď do Maroka, Alžíru nebo Tunisu. Po osmi letech čekání se mi splnil sen a na podzim 1985 jsem byl vyslán jako delegát Petrimexu do Maroka, kde jsem zastupoval asi patnáct podniků zahraničního obchodu.

V Maroku jsem konečně mohl vyzkoušet svoje obchodní schopnosti a myslím, že jsem u všech podniků zahraničního obchodu byl platným zástupcem. Zastupoval jsem Lignu, Motokov, Koospol, Chemapol a další PZO. Prodával jsem řezivo, pneumatiky, pračky, kancelářské potřeby, ale hlavně jsem nakupoval fosfáty - hlavní marocké bohatství. Prezident firmy byl dvojnásobný premiér a jeden z nejbohatších lidí Afriky Mohamed Karim Lamrání, který byl známý našeho generálního ředitele z Petrimexu.

Měl jsem plat asi šest set dolarů, z čehož jsem polovinu dával bokem a šetřil, abych mohl splácet dům, který jsem postavil v Děvínské Nové Vsi, a na který jsem si vzal půjčku 600 tisíc na 15 let při jednoprocentním úroku. S třemi sty dolary jsme si slušně žili. V Maroku jsme pracovali dopoledne a odpoledne, v době oběda byla pauza, takže jsem vodil dceru do tenisového klubu. Stala se dvoj nebo trojnásobnou mistryní Maroka a díky tomu jsme poznali zemi a taky jsem získal výborné kontakty.

V Maroku jsem byl i v době sametové revoluce a ani jsme pořádně nevěděli, co se dělo u nás doma. Chtěl jsem v této zemi zůstat natrvalo. Můj mandát se chýlil ke konci a já jsem dostal lukrativní nabídku pracovat pro jednu bohatou marockou rodinu. Ale na žádost svého bývalého šéfa, který mi kdysi pomohl a byl jakýmsi mým ochráncem, jsem se vrátil do Československa.

Vrátil jsem se v r. 1991 do PZO Petrimex, kde jsem se stal ředitelem obchodní skupiny 32, jež dovážela veškeré suroviny na hnojiva, která následně vyvážela. V té době Lovochemie potřebovala sehnat 600 mil. Kčs na to, aby zaplatila novou výrobnu ledku amonovápenatého,

dezinformace

kterou postavila firma Voest Alpine. Peníze se snažil sehnat i Chemapol Praha a byl to můj první souboj s touto společností. Následně jsem roku 1991 sehnal pro Lovochemii 21 milionů dolarů, předexportní financování od dvou zahraničních obchodních firem, které tak získaly exportní práva na vývoz ledku z Lovochemie; ta ho začala vyrábět v dubnu 1991.

Pracoval jsem s maximálním nasazením u mého zaměstnavatele Petrimex, což byla společnost, kde půlku akcií vlastnily slovenské a půlku české chemičky. Dobíhaly ještě dovozy za rublový clearing a my jsme dováželi za rubly a vyváželi za dolary nebo marky; tak jsem za dva roky vydělal pro Petrimex se svou obchodní skupinou asi 600 miliónů Kčs.

V r. 1992, když bylo jasné, že se pánové Klaus a Mečiar domluvili na rozdělení Československa, jsem na poradě vedení řekl, že musíme udělat v Praze kancelář a následně firmu, protože budou dva oddělené státy a byznys v Čechách by se měl dělat přes českou firmu. Agrofert, jehož název jsem vymyslel a znamená AGRO a FERT (fertilisers - hnojiva), vznikl 25. 1. 1993, to znamená tři týdny po rozdělení Československa.

Na Slovensku probíhala privatizace slovenské chemie a Mečiarovci chtěli ovládnout Petrimex. Prostřednictvím českých akcionářů jsem držel rovnováhu, ale po převzetí Spolany Neratovice Harvardskými fondy jsme tuto rovnováhu ztratili. Když mi 27. dubna 1995 v půl deváté ráno volali z vrátnice, že je tady zástupce Spolany z Harvardských fondů Boris Vostrý (je na něj mezinárodní zatykač, toho času vydaný za útěk v Belize), věděl jsem, že je to ztracené. Odpoledne nás všechny vyhodili, odvolali a já už jsem se do Petrimexu nikdy nevrátil.

Jelikož jsme to čekali, začátkem roku 1995 došlo k navýšení kapitálu v Agrofertu švýcarským investorem tak, aby Mečiarovci nemohli tuto firmu ovládnout. Hned po tom, kdy nás vyhodili, svolávali valnou hromadu Agrofertu, avšak když jsme jim sdělili, že nemají 100% podíl, dělali všechno možné, aby Agrofert zlikvidovali. Následný soud potvrdil, že vstup švýcarského investora byl v pořádku a do roka za mnou odešly z Petrimexu desítky lidí, skoro celá moje bývalá obchodní skupina. Slovenské chemičky akcionáři Petrimexu nepodrželi a Petrimex de facto do dvou let od našeho vyhazovu zbankrotoval.

deinformace

V médiích se neustále objevuje polemika, jak je možné vybudovat takovou firmu, jako je Agrofert, a jak je možné tak zbohatnout. V první řadě musím říct, že se jedná o virtuální majetek, protože můj hlavní majetek je 28 listinných akcií reprezentujících 100 % základního jmění Agrofertu, které jsou oceňovány různými nesmyslnými částkami. Veřejnost určitě vnímá výkyvy na burze až v desítkách procent, a proto veškerá tvrzení o mém majetku jsou spekulace. Zdaleka nedisponuji miliardovými částkami v hotovosti, jako někteří pražští kmotři. Agrofert umí velice dobře prokázat své podnikání od založení až doposud. Vývoj Agrofertu je spojen hlavně s americkou bankou Citibank, která nám v roce 1994 jako první poskytla úvěr na provozní financování ve výši čtyř milionů dolarů.

„Měl jsem plat asi šest set dolarů, z čehož jsem polovinu dával bokem a šetřil, abych mohl splácet dům."

Následně se stala naší strategickou bankou, financovala privatizaci Prechezy a Dezy a dala nám příslib 340 milionů euro na privatizaci Unipetrolu. (Mnozí novináři opakovaně psali lži o tom, že jsme neměli na privatizaci peníze.) Tato fakta si může každý ověřit u zaměstnanců Citibank, kteří znají vývoj Agrofertu, a ke kterým je rád osobně doprovodím.

Agrofert není produkt kupónové privatizace ani produkt české cesty privatizace na základě úvěru IPB. Agrofert byl budován systematicky a je výsledkem práce hlavně českých a některých slovenských manažerů, je to firma, která je registrována v Čechách a platí ročně stovky miliónů daní z příjmu právnických osob. Konsolidované osobní náklady Agrofertu za rok 2010 se blížily k 11 mld. Kč, tudíž Agrofert platí miliardové částky na sociální a zdravotní pojištění. Někteří čeští zemědělci (např. p. Džis z Agro Blatná nebo p. Šuba z MJM Litovel a další) viděli, jak Agrofert od založení rostl, jak se vyvíjel, a mohou potvrdit, že vývoj byl velice transparentní. Vývoj Agrofertu vidělo i mnoho zahraničních bank, která mohou tato fakta potvrdit také. (Agrofert financují všechny velké zahraniční banky).

Noviny jsou plné lží o našem problémovém podnikání. Jediná problematická kauza v historii Agrofertu byla kauza Proferta. Tuto firmu založil Pavel Švarc z Hospodářských služeb s p. Šmejkalem, a rozhodli se zprivatizovat Lovochemii, podporovaní Chemapolem a Agrobankou, i když k tomu neměli nejmenší předpoklady. Za účelem privatizace Lovochemie jsem založil firmu Agrobohemie s managementem Lovochemie, kde jsme drželi 51 % a management 49 % akcií.

Dva roky jsme se na privatizaci připravovali, získali jsme u Komerční banky privatizační úvěr ve výši 350 mil. Kč. Začátkem prosince 1995 byla vyhlášena soutěž a byli jsme v šoku, že nás přeplatila nějaká Proferta, která dala 530 mil. Kč. V tomto čase Lovochemie jednala s Evropskou bankou o financování výroby kyseliny dusičné ve výši 1,3 mld. Kč a banka trvala na tom, aby byl navyšovaný kapitál. Proferta nebyla schopná realizovat svůj akviziční záměr, neměla management a kapitálové vybavení a následně zbankrotovala a zanechala dluh u ČKA. Bývalí akcionáři podali trestní oznámení na mě i na další management Lovochemie a po dlouholetém vyšetřování byla kauza uzavřena. Znovu opakuji, Profertu zakládali cizí lidé, nebyla to naše firma, získali jsme ji až později. (Všechny tyto informace se dají ověřit u lidí, kteří při tom byli a pracují ještě v Lovochemii.)

Dále byla v mediích několikrát propírána kauza Unipetrol. Je pravda, že jsem první kolo vyhrál, ale zklamal jsem premiéra Zemana i místopředsedu vlády Grégra a mrzí mě to dodnes.

dezinformace

Po povodních v roce 2002, po chlorovém skandálu ve Spolaně a vývoji hospodaření Chemopetrolu jsem se lekl a volil jsem menší zlo, tzn. veřejnou ostudu, že jsem privatizaci nedokončil. Bál jsem se, že bych následně zkrachoval jako Chemapol, který zde zanechal 16 mld. Kč dluhů. Druhou stranu smlouvy, kterou jsem uzavřel se státem, stát nebyl schopen naplnit, ale já raději mlčel, protože jsem věděl, že pokud budu kopat, ve druhém kole privatizace nemám šanci uspět (pan Rusnok o tom ví své). Do druhého kola jsem si sehnal strategického partnera PKN Orlen a tento příběh je všeobecně známý, když mě Poláci v závěru podvedli a nedodrželi podepsané smlouvy. Příběh o korupci v privatizaci Unipetrolu si vymyslel blízký spolupracovník zastřeleného podnikatele Mrázka pan Spyra, který byl Policií ČR zatčen v naší centrále, protože mě vydíral a požadoval 10 mil. Kč úplatek za to, že zastaví mé údajné trestní stíhání v Polsku.

„Můj hlavní majetek je 28 listinných akcií reprezentujících 100 % základního jmění Agrofertu, které jsou oceňovány různými nesmyslnými částkami."

Někteří novináři mě dokonce spojují s kauzou „Pět na stole v českých", se kterou nemám absolutně nic společného, a která se odehrála po privatizaci Unipetrolu, a byla čistě akcí některých podnikatelů spojených s novým majitelem Unipetrolu - PKN Orlen.

Po mých výrocích v médiích o korupci v České republice dostali někteří novináři, napojení na různé mediální struktury, úkol, znovu psát různé lži z minulosti. Musí být zřejmě zoufalí, protože naše skupina nemá žádné kauzy. Jediný obchod, který byl v minulosti mediálně kritizován, byl zápočet části Synthesie - firmy Explosie vůči dluhům ALIACHEM v ČKA. Agrobohemie po koupi ALIACHEMu z konkursní podstaty Chemapol Group získala taky Explosii, která vyráběla známou trhavinu Semtex, a my se rozhodli, že se této firmy zbavíme. Informovali jsme stát, že ji chceme prodat, a vzhledem k tomu, že by výroba Semtexu mohla nekontrolovaným prodejem skončit v rukou teroristů, stát se rozhodl z bezpečnostních důvodů, že Explosii převezme. Stalo se tak zápočtem za 700 mil. Kč dluhů Aliachemu u ČKA. Poslední ocenění Ministerstva financí ČR na Explosii bylo cca 1 mld. Kč. Nutno zdůraznit, že tento dluh byl započítán v nominální hodnotě, i když dluhy v ČKA se většinou

dezinformace

prodávaly za zlomek nominální hodnoty cca 20 % a paradoxně je většinou získávali investoři, kteří dluhy sami způsobili.

Vážení spoluobčané,

je jasné, že o mých nových aktivitách kolují různé názory, spekulace. Mí nejbližší kolegové se pravděpodobně domnívají, že jsem se zbláznil, někteří novináři spekulují o tom, že chci ještě více zbohatnout, resp. že to dělám proto, že chci dělat se státem „kšefty" a další nesmysly.

Je pravda, že jsem se stýkal s politiky přibližně do nástupu Topolánkovy vlády. Pak jsem přestal chodit na jakékoliv akce, kde jsou politici přítomni, protože jsem na situaci u nás zásadně změnil názor. Každý, kdo sledoval náš vývoj, ví, že jsme nikdy za historie Agrofertu nic neukradli a neděláme obchody na úkor státu jako některé jiné finanční skupiny.

Iniciativa ANO má za cíl sjednotit všechna hnutí a všechny lidi, kteří chtějí v našem nefunkčním státě změnit poměry. Není to o tom, kdo tady co ukradl, ale o tom, aby tito lidé přestali krást a přestali se angažovat v našem veřejném životě. Není možné, aby tuto zemi znovu řídili lidé, kteří způsobili situaci, ve které se nacházíme. Dluhy, skoro žádné investice, zmrazování příjmu občanů a hlavně korupce, kam se člověk podívá. Nemám žádnou ambici sedět v parlamentu nebo ve vládě.

Naším politickým hnutím se snažíme pomoci této zemi, která má velký potenciál stát se dalším Švédskem nebo Švýcarskem, ale je už 22 let na cestě, která skončí pro všechny špatně. Není důležité, jak je to jinde. Důležité je, abychom to zkusili změnit kvůli sobě a našim dětem.

„Nevím, jestli se mi to podaří, ale než zemřu, budu moci svým dětem říct, že jsem to alespoň zkusil."

Nebudu prodávat základní majetek - 28 listinných akcií Agrofertu. Ale nabízím české společnosti své manažerské schopnosti při zorganizování hnutí za budoucnost tohoto státu. Mělo by být založené na bázi konzultací, které předloží návrhy řešení problémů ekonomiky a společnosti jako alternativu těch řešení, které hlásají politické strany. Nevím, jestli se mi to podaří, ale než zemřu, budu moci svým dětem říct, že jsem to alespoň zkusil.

dezinformace